

Hướng dẫn **Soạn văn 6 bài: Thực hành tiếng Việt** trang 27 sgk Ngữ văn 6 tập 1 nằm trong bộ sách "Chân trời sáng tạo" được biên soạn theo chương trình đổi mới của Bộ giáo dục. Cùng đến với những hướng dẫn cụ thể và lời giải chi tiết sau đây để nắm vững bài học hiệu quả hơn nhé.

1. Tìm từ đơn, từ phức trong đoạn văn sau:

Chú bé vùng dậy, vươn vai một cái bỗng biến thành một tráng sĩ mình cao hơn trượng, oai phong lẫm liệt. Tráng sĩ bước lên vỗ vào mông ngựa. Ngựa hí dài mấy tiếng vang dội. Tráng sĩ mặc áo giáp, cầm roi, nhảy lên mình ngựa. (Thánh Gióng)

2. Tìm từ ghép, từ láy trong đoạn văn sau:

Trong khi đó, người trong nhóm dự thi nhanh tay giã thóc, giần sàng thành gạo, lấy nước và bắt đầu thổi cơm. Những nồi cơm nhỏ treo dưới những cành cong hình cánh cung được cắm rất khéo léo từ dây lưng uốn về trước mặt (Hội thổi cơm thi ở Đồng Văn)

3. Tạo ra từ ghép từ các tiếng dưới đây:

a. ngựa

b. sắt

c. thi

d. áo

4. Tạo ra từ láy từ các tiếng dưới đây

a. nhỏ

b. khỏe

c. óng

d. dẻo

5. Trong câu văn “Khi tiếng trống hiệu vừa dứt, bốn thanh niên của bốn đội thoăn thoắt leo lên thân cây chuối rất trơn vì đã bôi mỡ. Nếu thay từ “thoăn thoắt” bằng từ “nhanh chóng” thì có giúp người đọc hình dung động tác của người dự thi rõ hơn không? Vì sao?

6. Trong câu văn “Những nồi cơm nhỏ treo dưới những cành cong hình cánh cung được cắm rất khéo léo từ dây lưng uốn về trước mặt”, nếu dùng từ “khéo” thay

cho từ “khéo léo” thì độ “khéo” của người dự thi sẽ giữ nguyên, tăng lên hay giảm xuống? Vì sao?

7. Tìm và ghép thành ngữ (cột A) với nghĩa của thành ngữ (cột B) trong bảng dưới đây sao cho phù hợp

A Thành ngữ	B Nghĩa của thành ngữ
1. Chết như rạ	a. Nhận xét ai làm gì rất nhanh
2. Mẹ tròn con vuông	b. Lòng oán giận và hận thù với ai đó rất sâu nặng
3. Cầu được ước thấy	c. chết rất nhiều
4. Oán nặng thù sâu	d. Điều mong ước trở thành hiện thực
5. Nhanh như cắt	đ. Việc sinh nở thuận lợi, tốt đẹp e. Chỉ những người có hiểu biết hạn hẹp nhưng lại cho mình thông minh, tài giỏi

8. Đặt một câu miêu tả khí thế chiến thắng của nghĩa quân Lam Sơn có dùng thành ngữ “chết như rạ”

9. Tìm thành ngữ có chứa các từ dưới đây

a. nước

b. mật

c. ngựa

d. nhát

Viết ngắn

Viết một đoạn văn (khoảng 150 đến 200 chữ) có sử dụng thành ngữ thể hiện cảm nhận của em về lịch sử đất nước sau khi đọc xong các văn bản Thánh Gióng, Sự tích Hồ Gươm

Lời giải

1.

Từ đơn: vùng, dãy, một, cái, bỗng, biến, thành, một, mình, cao, hơn, trượng, bước, lên, võ, vào, ngựa, hí, dài, mấy, tiếng, mặc, cầm, roi, nhảy, lên, mình, ngựa

Từ phức: chú bé, tráng sĩ, oai phong, lẫm liệt, vang dội, áo giáp

2.

Từ ghép: giã thóc, gài sàng, bắt đầu, dự thi, nôi cơm, cánh cung, dây lưng

Từ láy: nho nhỏ, khéo léo

3. Tạo các từ ghép

a. con ngựa, ngựa đực

b. ngựa sắt, sắt thép

c. kì thi, thi đua

d. áo quần, áo giáp, áo dài

4. Tạo các từ láy

a. nho nhỏ, nhỏ nhắn

b. khoẻ khoắn

c. óng ánh (từ láy đặc biệt, vì cùng vắng khuyết phụ âm đầu).

d. dẻo dai

5. Nếu thay từ “thoăn thoắt” bằng từ “nhanh chóng” thì chỉ giúp người đọc hình dung được mức độ tham gia hoạt động (ngay lập tức tham gia) của người dự thi, không hình dung được động tác của người dự thi (nhanh nhẹn và

6. Nếu dùng từ “khéo” thay cho từ “khéo léo” trong câu văn trên thì độ “khéo” sẽ giảm xuống vì từ láy “khéo léo” giúp ta hình dung được sự việc một cách rõ ràng hơn, cho thấy kinh nghiệm và tài năng của các đội thi khi treo những niêu cơm để dự thi.

7. Có thể ghép như sau: 1c, 2đ, 3d, 4b, 5a

8. Đặt câu: Nghĩa quân Lam Sơn tiến nhanh về phía quân địch, tiêu diệt hết lớp này đến lớp khác, khiến cho chúng chết như rạ.

9. Tìm các thành ngữ

a. nước chảy đá mòn, nước mặn đồng chua

b. nằm gai nếm mật, mật ngọt chết ruồi

c. ngựa quen đường cũ, ngựa non háu đá

d. nhạt như nước ốc

Viết ngắn

Đoạn văn tham khảo

Trong suốt chiều dài lịch sử của dân tộc, đã có bao kẻ thù nhắm nhe xâm chiếm bờ cõi. Chúng áp bức đô hộ, khiến cuộc sống của nhân dân ta lầm than khổ cực. Thế nhưng, dân tộc ta chưa bao giờ chịu khuất phục. Những người anh hùng như Thánh Gióng luôn sẵn sàng ra trận để chiến đấu chống lại kẻ thù. Những người chủ tướng như Lê Lợi dù trải qua nhiều thất bại nhưng vẫn quyết tâm, giữ vững ý chí chiến đấu vì độc lập của dân tộc. Không những vậy, cha ông ta đã **nằm gai nếm mật**, vượt qua mọi gian khổ, cùng nhau đoàn kết, kiên cường chống lại kẻ thù. Điều đó được chứng minh qua chiều dài lịch sử dân tộc, là công sức của cả dân làng góp gạo thổi cơm nuôi Gióng để người anh hùng đủ sức ra trận hay dân quân cùng vượt qua mọi thất bại, cùng chung sức chung lòng chống lại giặc Minh tàn ác. Những vất vả, hi sinh xương máu của thế hệ cha anh để đến ngày nay đất nước ta được độc lập, non sông gấm vóc khiến chúng ta càng thêm trân trọng và tự hào. Vì vậy, thế hệ trẻ hôm nay cần ra sức học tập và phấn đấu để xứng đáng với bề dày truyền thống lịch sử hơn bốn nghìn năm của dân tộc Việt Nam.

Thành ngữ: nằm gai nếm mật.